

শফিক উদ্দিন মোল্লা

01715-497072

হাহান মোল্লা

01748-862740

Nieuwsbrief mei 2024

Laat van je horen

Rwanda, 30 jaar later

Portret van Zuliana

Met de fiets door Bangladesh

WSM MAGAZINE

EEN VOORBEREID DONATEUR IS ER TIEN WAARD HET RIJKSREGISTERNUMMER

Sinds 1 januari 2024 zijn we wettelijk verplicht jouw rijksregisternummer op te vragen en te registreren. We verzekeren je dat jouw gegevens enkel gebruikt worden voor de doeleinden van onze VZW en dat we ze niet doorgeven aan derden.

Het rijksregisternummer dat we opvragen heeft als enige doel het correct opstellen van het fiscaal attest. Tot in maart van dit jaar, deelden we enkel jouw voornaam, naam en adresgegevens met de belastingdienst. Deze gegevens bleken soms onvolledige om attesten correct en automatisch toe te wijzen aan de juiste donateur. Je moest als donateur waakzaam blijven dat het bedrag van jouw gift in mindering werd gebracht van jouw belastbaar inkomen.

Op basis van het rijksregisternummer kan het fiscaal attest waarop je recht hebt foutloos worden gekoppeld aan jouw aangifte.

Deze (nieuwe) wettelijke verplichting zorgt er dus voor dat het belastingvoordeel waarop jij recht hebt, automatisch is opgenomen in je aangifte.

Het rijksregisternummer of nationaal nummer vind je op jouw identiteitskaart.

Kan je ons je nummer bezorgen? Dat kan op drie manieren.

Scan QR code voor onlineformulier

Stuur het via mail naar RNN@wsm.be.

Voornaam:

Naam:

Straat en nummer:

Postcode en gemeente/stad:

RRN: XXXXXXXXXXX (zonder leestekens)

Of contacteer ons op het nummer:

**02/246 36 79, op maandag, dinsdag
of donderdag tussen 09u30 en 17u00.**

Bedankt voor het vertrouwen in onze organisatie.

Iedere persoonlijke gift vanaf 40 euro op jaarbasis, geeft recht op een belastingvermindering van 45 procent. Schenk je WSM in het totaal 100 euro, dan kost je dat slechts 55 euro. Mooi meegenomen, vind je niet?

LIEVE DONATEUR

Dit jaar viert WSM haar 50 jaar. In oktober brengen we een speciale editie uit van het WSM magazine. We blikken terug op 50 jaar internationale samenwerking, 50 jaar sociale verandering.

En we kijken vooruit. Wat is onze opdracht, onze rol in een snel veranderende wereld. Hoe blijven we verrassend actueel, in een wereld die de ruimte van sociale bewegingen steeds meer inperkt. Hoe blijven we ervoor zorgen dat samenwerking en solidariteit de weg vooruit zijn?

Omdat we in tussentijd graag met jou verbonden blijven, houden we je in deze beknopte nieuwsbrief op de hoogte. Na het verschijnen van de speciale editie in oktober, sturen we je in december opnieuw ons laatste nieuws. Uiteraard kan je ook altijd op onze website en sociale media terecht voor meer actualiteit.

Bart Verstraeten
algemeen directeur

namens het WSM team.

WSM
50

Handtekening(en)

OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT

Bij invulling met de hand, één HOOFDLETTER of cijfer in zwart (of blauw) per vakje

Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst

Bedrag

EUR

CENT

Rekening opdrachtgever (IBAN)

Naam en adres opdrachtgever

Rekening begunstigde (IBAN)

BIC begunstigde

Naam en adres begunstigde

Mededeling

WSM-magazine wordt uitgegeven door WSM vzw, Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel Tel 02 246 36 71 E-mail info@wsm.be Website www.wsm.be Rekeningnummer VDK BE41-8900-1404-3510 Redactieteam Adrienne Legrand, Hannelore Hillesum, Nancy Govaerts, Nicole Roegiers, Séraphin Gasore, Uzziel Twagilimana Coördinatie Nancy Govaerts Foto's Audrey Claeys, Didier Petre, Jan Denil, Tim Dirven Lay-out en druk Gevaert Graphics V.U. Bart Verstraeten RPR Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank Brussel - BE 0413.986.10

RWANDA

30 JAAR NA HET ONBESCHRIJFLIJKE

07 april 1994. De genocide in Rwanda en de massale bloedbaden dompelden het land onder in pure horror. De diepe wonden heelden langzaam en laten tot op de dag van vandaag hun littekens na. Iedereen heeft inspanningen moeten leveren om het land weer op het juiste spoor te krijgen en om de weg in te slaan naar veerkracht, economische groei en sociale vooruitgang.

TEKST / Séraphin Gasore en Uzziel Twagilimana - FOTO'S / CEFOTRAR en Audrey Claeys

Rwanda, het land van de duizend heuvels, raakte in oorlog in oktober 1990 en belandde in een onbeschrijflijke chaos vanaf 7 april 1994, vlak na de aanslag op het vliegtuig van de toenmalige Rwandese president Juvénal Habyarimana. Het land stond letterlijk en figuurlijk in brand. De genocide leidde tot ongezien geweld in Rwanda, waarbij op enkele maanden tijd ongeveer 1 miljoen Tutsi's en

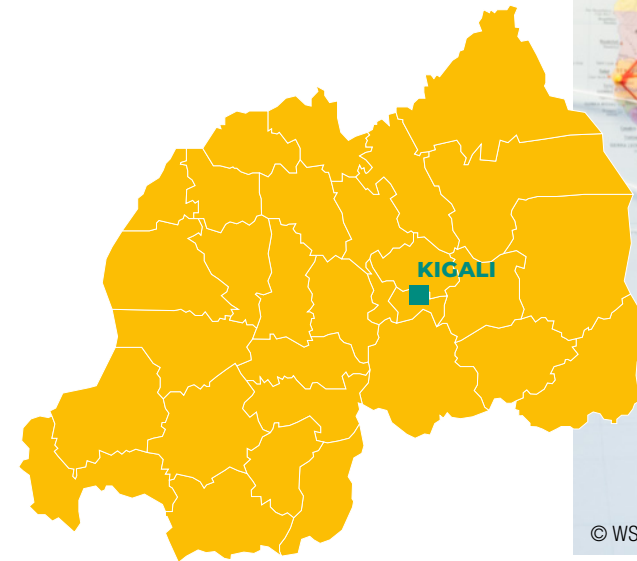
gematigde Hutu's wreed afgeslacht werden. Bijna 3 miljoen Rwandezen kwamen terecht in vluchtelingenkampen in buurlanden DR Congo en Tanzania. Eigendommen, waaronder infrastructuur en apparatuur, werden vernietigd of geplunderd.

In juli 1994 werd de oude regering vervangen door een nieuwe. Het land moest op alle vlakken heropgebouwd

worden, terwijl overal verslagenheid heerste. De grootste opdracht op zo'n moment is het geleidelijk herstellen van het sociale weefsel. De overlevenden vreedzaam laten samenleven met wie eerder hun beulen waren, was aartsmoeilijk. De mensen waren materieel en moreel zowat alles verloren en stonden er alleen voor. Honderdduizenden mannen en honderden vrouwen belandden in de gevangenis voor hun vermeende betrokkenheid bij de genocide. Het maatschappelijk middenveld lag, net als het land, in puin. De bezielers en stuwende krachten achter de grote Rwandese NGO's waren het land ontvlucht. Andere leiders uit het middenveld kwamen in ballingschap terecht. Internationale NGO's waren vertrokken bij het uitbreken van de oorlog.

Het was duidelijk dat de overgangsregering onder leiding van het RPF (Rwandeas Patriottisch Front), die net de oorlog had gewonnen, voor een kolossale opdracht stond. De inspanningen van alle Rwandezen waren nodig. En de internationale gemeenschap werd uitgenodigd om samen deze immense uitdaging aan te gaan.

Tegen deze achtergrond hervatte WSM haar activiteiten in Rwanda om de weinige animatoren van sociale bewegingen die in het land waren gebleven te helpen het vertrouwen en

de levenslust te herstellen van de bevolking.

Verschillende initiatieven werden opnieuw opgestart om de werkgelegenheid en toegang tot de arbeidsmarkt te bevorderen. Ze richten zich voornamelijk op jongeren, vrouwen, werknemers in de informele economie en andere groepen in kwetsbare situaties, waaronder ouderen. De sociale bewegingen herorganiseren zich beetje bij beetje en bieden verschillende diensten aan: beroepsopleidingen in haar- en schoonheidsverzorging, naaien, metselen, timmeren, leerbewerking en lassen, en niet te vergeten ondernemerschap en gendergelijkheid.

Eén van de partnerorganisaties, FMP, herstartte haar opleidingen in landbouw op landbouwscholen, terwijl andere organisaties, COTRAF (vakbond) en ARR (organisatie voor ouderen), sociale en juridische bijstand verlenen aan werknemers en gepensioneerden. De laureaten van de opleidingen richten verschillende productie-, verwerkings- en ambachtscoöperaties op. Ze ontvangen financiële steun voor de aankoop van vee en productiemiddelen en startkits voor een eigen kapsalon of naaiatelier.

In de afgelopen 5 jaar hebben 5.515 mensen, voor het merendeel jonge

ren, en 1.585 vrouwen, een beroepsopleiding (met name via het opleidingscentrum CEFOTRAR) of een moderne landbouwopleiding (via het FMP) gevolgd. Hun inkomen is gestegen en hun dagelijks leven en dat van hun familie verbeterd. Het INSP!R Zamu-ka-netwerk, het Rwandese netwerk dat het recht op sociale bescherming verdedigt, boekte successen: hogere pensioenen en salarissen voor leraren in de openbare sector, hervormingen in de sector technisch en beroepsondervijds, de recente ratificatie van IAO-Verdrag 190 over geweld en intimidatie op het werk, zijn enkele voorbeelden.

De weg die Rwanda de afgelopen 30 jaar aflegde is lang en moeilijk geweest. Het Rwandese volk heeft geduld, veerkracht en moed getoond, gesteund door internationale samenwerking. Vandaag valt Rwanda op door haar strategieën om gendergelijkheid te bevorderen en het milieu te beschermen. De netheid van de hoofdstad Kigali wordt door bezoekers opgemerkt. Er zijn de investeringen in toerisme en infrastructuur maar ook de programma's voor sociale bescherming, zoals bijvoorbeeld de universele gezondheidszorg.

Rwandezen hebben hun veerkracht bewezen, de internationale samenwerkingen hebben een belangrijke

bijdrage geleverd. Er is echt een enorme weg afgelegd als we kijken naar de mate waarin werk gemaakt werd van nationale verzoening, ook al blijven de littekens zichtbaar. Natuurlijk bestaan er nog veel uitdagingen, zoals de armoede in sommige delen van het land, ongelijkheid, die op haar beurt leidt tot onvoldoende toegang tot waardig werk en sociale bescherming voor iedereen. Daarnaast blijft de veiligheidssituatie in de subregio precair, en dat legt natuurlijk een enorme hypotheek op de mogelijkheden om echt sociale vooruitgang te boeken in Rwanda en de omliggende landen.

In deze context vinden de sociale bewegingen, waar WSM al vele decennia mee samenwerkt, in Rwanda en elders in de wereld, het essentieel om te blijven inzetten op wederzijds leren en uitwisseling. Zo leggen sociale bewegingen de basis voor vertrouwen, dat van onschatbare waarde is voor eender welke samenleving.

PORTRET
ZULIANA

FOTO / Didier Petre

“Ik moet midden de mensen staan. Voelen wat leeft. De vinger leggen op onrechtvaardigheid en ongelijkheid. De oorzaken achterhalen en de aanklacht formuleren. **Als journalist mag ik nooit het vermogen verliezen om verantwoordigd te zijn.** De dag dat je schendingen van mensenrechten normaliseert, cynisch wordt, heb je als journalist geen bestaansreden meer. Dat drijft me ook als vakbondsleider bij ANP (de nationale vereniging van journalisten in Peru) ieder mens telt, heeft rechten, moet erbij horen. Mijn stem en mijn pen zijn mijn wapens. Journalistiek krijgt in Peru vaak te maken met onderdrukking door ordehandhavers. Wie mensenrechtenschendingen documenteert en aankaart, krijgt het hard te verduren. Wij brengen de oncomfortabele waarheid. Daarom koos ik deze cartoon: de schaduw van de laars volgt ons. Maar die schaduw boezemt ons geen angst in. We zijn erin geslaagd die natuurlijke angst om te zetten in moed. We zullen onze democratie moedig blijven verdedigen.”

Zuliana Lainez ANP PERU (NATIONALE VERENIGING VAN JOURNALISTEN)

BANGLADESH

DOOR DE OGEN VAN NICOLE ROEGIERS, BANGLABIKER

TEKST / Nicole Roegiers - FOTO'S / Jan Denil

De Banglabike is een initiatief van Okra en WSM. Een groep van vijftien Belgen reisde naar Bangladesh om er het land te ontdekken met de fiets. De partnerorganisaties GK en NGWF, namen de reizigers mee in hun wereld. De fietsers betaalden hun reis zelf en engageerden zich om ieder 2.000 euro in te zamelen voor de programma's van de partnerorganisaties. Ze overtroffen hun eigen en onze verwachtingen en haalden intussen meer dan 58.000 euro op.

“Bar pass!” Ik sta met de groep Banglabikers aan het douaneloket en kijk beduusd. De ambtenaar herhaalt “Bar pass!”. In een moslimland een toelating voor alcohol meebrengen? Ik probeer een glimlach te onderdrukken, maar zijn collega schatert het uit. “Purpose, say purpose.” Nu dringt het tot me door. “Tourism”, antwoord ik meteen. Hij knikt, neemt een foto en stuurt me verder. Opgelucht zet ik mijn eerste stappen in Bangladesh.

Mijn naam is Nicole Roegiers, moeder van Sarah Vandoorne. Sarah is de auteur van het boek “Kleerkastvasten – de textielketen ontrafeld”, een boek dat je moet gelezen hebben als je inzicht wil krijgen in dat waarmee je dag en nacht in aanraking komt: kleding en textiel. Dankzij haar sta ik op zondag 11 februari 2024 in Bangladesh.

Toen ik vorig jaar 60 werd, was ik daar toch eventjes van uit mijn lood geslagen. Ik nam me voor om uit mijn comfortzone te treden en nieuwe

dingen te doen. Het Banglabike-project van WSM en Okra waarin een groep 55-plussers het land tussen India en Myanmar grotendeels fietsend ontdekt? Dat was het!

WHAT 2 EXPECT ?

Bangladesh. Wat verwacht je daarvan? Toerisme? Nee. Breng dus niet te veel geld mee, want veel kan je er niet kopen. Vervuiling? Overbevolking? Armoede? Eerlijk...ja, dat wel.

Tenminste, daarvan waren de meesten onder ons overtuigd. Met onze westerse inzichten en verwachtingen, en daarmee ook onze eigen vooroordelen, staan we aan de start van een groots avontuur.

KENNISMAKING MET GK, PARTNERORGANISATIE VAN WSM

We volgen de gezondheidsorganisatie Chonoshasthaya Kendra – het heeft een hele reis geduurd om dat zonder haperen uit te spreken. Gono (het volk), shasthaya (gezondheid) en ken-

dra (centrum). Dokter Mahjebin Chowdhuryv en dokter Kadir Ahmed dompelen ons onder in de wereld waarmee GK elke dag te maken krijgt: mensen in armoede met gezondheidsproblemen, zonder enige vorm van sociale bescherming. Ouderen zijn vaak de vergeten doelgroep. Het is niet makkelijk om oud te worden of te zijn in Bangladesh.

Dokter Mahjebin legt de nadruk op preventie, kennis, tips rond hygiëne en gezonde voeding. Haar team van vooral vrouwelijke paramedici is dagelijks in de weer om ook in afgelegen dorpen, vaak per fiets, mensen te bereiken. Het verschil tussen mannen en vrouwen in de Bengalese samenleving blijft groot. Jonge vrouwen die via GK toegang hebben tot een opleiding in de gezondheidssector laten zich gelden. De president van GK is mevrouw Altafunnessa Maya, een 80-plusser die bij de uiteenzettingen assertief uit de hoek komt. GK is broodnodig in een land waar nauwelijks voorzieningen zijn om mensen in armoede de nodige ondersteuning te geven bij ziekte, ongeval of gewoon om de dagelijkse problemen op te lossen.

FIETSEN OP MAAT

Met de fiets begeven we ons in de verkeerschaos waar we bij aankomst in Dhaka al een glimp van hebben

'Met onze westerse inzichten en verwachtingen, en daarmee ook onze eigen vooroordelen, staan we aan de start van een groots avontuur.'

Nicole Roegiers

opgevangen. Rijstroken zijn er, maar niemand lijkt zich daar iets van aan te trekken. Fietzers, riksja's, vrachtwagens, auto's (quasi allemaal Toyota's) en bussen, iedereen stort zich met volle overgave in de drukte en laat uitbundig van zich horen. Wij ook ... met de fiets! We houden ons netjes aan de linkerkant, rijden op z'n Brits dus.

Onze fietsroute voert ons langs een schooltje. De directeur laat zijn leerlingen in rijen aantreden. De kinderen strekken hun armen uit, trekken ernstige gezichtjes en geven zich over aan het Bengalees volkslied "Amar Sonar Bangla" (Mijn gouden Bengalen).

Het uitzicht op rustgevende rijstvelden, groen, kwetsbaar, zet mij aan tot het schrijven van een haiku : "Vier grijze reigers – Onbewust van ons staren – De natuur gaat door". Dit beeld staat in schril contrast met

de stoffige lucht rond de steenbakkerijen die her en der het landschap tekenen. We rijden voorbij een schouw waarin een boom groeit. Blijkbaar zou deze vervuilende sector tegen 2028 opgedoekt worden. De boom is het bewijs dat tenminste deze site is stopgezet. Het terrein ligt nog bezaaid met bakstenen, die worden verkocht, of waarvan grind wordt gemaakt.

EEN KAARSCIRKEL VAN MENSEN

Het doel van onze reis, bewoners ontmoeten en met hen in gesprek gaan, krijgt een hoogtepunt op vrijdag 16 februari. Verdeeld in twee groepen en met de hulp van tolken bezoeken we een dorp. De mensen ontvangen ons hartelijk, maar hun leefomstandigheden zijn zo schrijnend, dat we ons indringers voelen. Die avond worden we uitgenodigd om in kleinere groepjes bij mensen thuis te gaan eten. Vooraf spreken we

hen rond een kaarslont die de muggen op afstand houdt. Mijn gastvrouw is vroedvrouw. Haar hoop is dat haar beide zonen en haar kleinkinderen het beter zullen hebben. Wat klinkt dat bekend in de oren.

OP ZOEK NAAR VEILIGHEID

In Cox's Bazar ligt het vluchtelingen-kamp Kutupalong, waar grotendeels Rohingya's verblijven die Myanmar zijn ontvlucht voor vervolging en geweld. Het deel dat wij bezoeken oogt gestructureerd. Elke vluchteling, ook de pasgeborene, wordt geregistreerd en heeft zijn gezondheidsboekje - het equivalent van een paspoort in het kamp - nodig om zorg te krijgen. Er leven meer dan één miljoen mensen in het kamp. Daarvan krijgen 251.000 ondersteuning via GK. Wellicht ziet het kamp er niet overal even goed uit. Een dokter informeert ons dat huidziekten, longontsteking en ademhalingsproblemen de belang-

rijkste aandoeningen zijn. Als ik vraag aan onze begeleiders hoe zij erover denken, is hun antwoord nogal cynisch. Het kamp heeft alle voorzieningen, terwijl de bevolking van Bangladesh in uiterste armoede probeert te overleven. De regering voedt dit sentiment. Een verscheurende gedachte.

NOOIT MEER RANA PLAZA!

Amin (Amirul Haque Amin) is druk in de weer. De leider van NGWF (National Garment Workers Federation) heeft één dag om te tonen wat dat is, een vakbond in Bangladesh.

Het is vrijdag, de heilige dag van de week. In de textielfabriek is het echter alle hens aan dek. Langs een donkere trap met ongelijke treden komen we op de derde verdieping van een gebouw terecht op de werkvloer van de textielarbeiders. Jonge meisjes en jongens hebben het druk met stikken, plooiën, knippen en strijken van

kledingstukken. Als we binnenkomen, kijken ze op zonder hun werk te stoppen. Afgelopen woensdag werd het feest van de moedertaal gevierd en dat heeft de productie onderbroken. De verloren tijd moet ingehaald worden, zelfs op een vrijdag. De ruimte ziet er proper uit. De ventilatoren zorgen voor verfrissing en alles is goed verlicht. Alleen is het sanitair vergrendeld. Een van de werknemers is vakbondsmedewerkster. Ze woont in een wijk waar armoede heerst in Dhaka. Amin laat ons zien wat dat betekent. Haar thuis is één kleine ruimte waar zeven mensen leven. De huur slurpt meer dan de helft van haar maandloon op en dat kan van de ene op de andere dag worden verhoogd. Van een huurcontract is geen sprake. Vandaag heeft het licht geregend, maar het is nu al duidelijk dat het leven tijdens het regenseizoen in deze omstandigheden uiterst moeilijk is. Een vakbond in Bangladesh is niet

zonder gevaar. Vorig jaar werden twee medewerkers van NGWF vermoord. Hoewel levensbedreigend, is hun werk van vitaal belang. Ze verdienen het recht op een leefbaar loon in een werkbare en veilige omgeving. We bezoeken later die dag de site van Rana Plaza, de kledingfabriek die instortte en waarbij 1.134 doden en ongeveer 2.500 gewonden vielen. We staan er met een krans aan de gedenksteen. Ik voel me overweldigd door emotie.

TERUG IN BELGIË

Ik ben nu enkele maanden terug in ons landje aan de Noordzee. Het contrast met Bangladesh kan niet groter zijn. Veiligheid, rechtszekerheid, vrijheid van meningsuiting en de kans om je eigen keuzes te maken, dat moeten we koesteren. Let it be.

Op woensdag 24 april, 11 jaar na de instorting van het Rana Plaza in Dhaka, Bangladesh, kwam een brede coalitie van middenveldorganisaties (vakbonden, ngo's, consumentenorganisaties) samen in een actie gecoördineerd door de platformen Schone Kleren Campagne (SKC) en achACT om mensen te herinneren aan de noodzaak om actie te ondernemen tegen de straffeloosheid van bedrijven. Een eigenzinnige modeshow benadrukte het stuitend gebrek aan geloofwaardige engagementen van jeansgiganten Levi's, Lee en Wrangler om de levens van arbeiders in hun sectoren te beschermen.

De dag waarop we onze steun betuigden aan de arbeiders en modemerken en politici opriepen tot actie, werd in Straatsburg gestemd over een historische Europese richtlijn over de zorgplicht van bedrijven. Ze werd diezelfde dag eindelijk ook goedgekeurd door het Europese Parlement.

FOTO / Tim Dirven